

Till ombud, ersättare, läns- och lokalföreningar, medlemsorganisationer, förbundsstyrelsen, revisorerna, valberedning och personal mfl.
Stockholm 2022-04-26

Riksförbundet HjärtLungs 38:e förbunds kongress den 1-3 juni 2022

Kongresshandlingar och övrig information

Hej, här kommer tillhörande kongresshandlingar och annan information till vår kongress den 1-3 juni 2022 på Aronsborgs konferenshotell i Bålsta, Stockholm. Handlingarna finns publicerade på förbundets hemsida så att både medlemmar och fler föreningsaktiva ska kunna ta del av informationen.

Vi i förbundsstyrelsen och på förbundskansliet ser fram emot flera trevliga och spännande gemensamma dagar på kongressen. Tillsammans kommer vi, förutom stadgeenliga förhandlingar, få ta del av olika kulturinslag samt inspirerande föreläsningar och tal. Allt detta i en fantastisk miljö vid Mälarens strand i Bålsta.

Bifogade kongresshandlingar:

1. Häfte 1: Kongresshandlingar.
2. Häfte 2: Motioner och motionssvar 1-27.
3. Häfte 3: Motioner och motionssvar 28-53.
4. Verksamhetsberättelser, årsredovisningar och revisionsberättelser 2019, 2020, 2021.

I häfte 1 finner ni ett ramprogram och förslag till dagordning och arbetsordning, checklista från tidigare beslut, samt förbundsstyrelsens propositioner, instruktion för valberedningen och revisorerna, valberedningens förslag, förslag om auktoriserad revisor med mera. Röstlängden kommer att tillkomma. I bilagan i följebrevet finner ni "Så fungerar det" där ni kan läsa mer om kongressen. Där finns också en kongressordlista med begreppsförtydligande.

Registrering, utbildning och resa

Alla deltagare har hunnit registrera sig till kongressen, och i formuläret kryssat i om man önskar hjälp med resebokningen från Tranås resebyrå. Övriga ordnar med resan själv. Ombuden och ersättarna har också fått möjlighet att anmäla sig till vår utbildning för ombuden inför kongressen under vecka 17-18. Genom resebokningen finns det möjlighet till transport direkt till och från Aronsborg från Cityterminalen i Stockholm, Arlanda eller Bromma flygplats. Mer information för detta finns i din bokningsbekräftelse.

Incheckning och registrering på plats för deltagarna

När man anländer till Aronsborgs konferenshotell i Bålsta ska man registrera sig i riksförbundets egna informationsdisk som är öppen från kl. 10.00. Incheckning till rummen sker under dagen den 1 juni och utcheckning från rummet är kl. 10.00 den 3 juni. Hotellet har bagagerum där man kan förvara sin väska fram

tills man får tillgång till sitt rum. På ankomstdagen den 1 juni serveras en lunch från 11.30.

Vid förhinder ombud och ersättare

Ersättare kallas att tjänstgöra när ordinarie ombud har meddelat förhinder. Ordinarie ombud som får förhinder ska meddela riksförbundet och sin länsförening och själv kalla sin ersättare att tjänstgöra i den ordning de är valda. De kontaktar också resebyrån för eventuell resebokning. Övriga deltagare som för förhinder ska också meddela Tranås resebyrå och förbundskansliet om detta, för att vi ska kunna avboka boende, mat och resor.

Kongressprogram och boende

Kongressens öppnande är onsdagen den 1 juni kl. 13.00..
Kongressförhandlingarna äger rum i Upplandssalen och varvas med olika programpunkter. Kongressen beräknas vara avslutad fredagen den 3 juni kl. 15.30. I övrigt hänvisar vi till ramprogrammet (som kan komma att justeras). Kongressdeltagarna bor i separata hotellbyggnader som ligger bara ett stenkast från huvudbyggnaden där konferensrum, restaurang, spa, gym, chokladfabrik mm finns. Rummen sträcker sig över tre våningsplan med hiss.

Inga starka dofter – rökfritt

En del av våra medlemmar är mycket känsliga för dofter. Använd därför inte parfym, rakvatten eller andra starkt doftande produkter under kongressen. Kongressen är naturligtvis rökfri. All eventuell rökning hänvisas utomhus. Förbundsstyrelsen och förbundskansliet hälsar anmälda deltagare varmt välkomna till kongressen 2022!

Med vänliga hälsningar

RIKSFÖRBUNDET HJÄRTLUNG

Inger Ros
Förbundsordförande

Christine Cars-Ingels
Generalsekreterare

Vid frågor kontakta oss gärna

För frågor angående anmälan, boende och resor kontakta; Bibie Andersson
Tranås resebyrå tel. 0140-375030 eller bibie.andersson@tranas-resebyra.se

För frågor angående kongressen i övrigt kontakta; Lotta Sondell,
projektledare kongressen tel. 08 – 556 06 215, lotta.sondell@hjärt-lung.se

Kongressen – ”Så fungerar det”

Här informerar vi om vad en kongress är, hur du kan påverka, vilka som deltar, hur det fungerar på en kongress och varför. Oavsett om man deltagit på en kongress tidigare, är ombud för första gången, eller om man är medverkar på något annat sätt, till exempel som observatör, kan det vara bra att läsa detta så att man är väl förberedd och har möjlighet till en ännu mer givande kongressupplevelse.

Alla medlemmar kan påverka med

- Motioner. Medlemmarnas och föreningarnas förslag till kongressen för förbättrad verksamhet. Sista datum för motioner denna gången var den 30 november 2021.
- Nomineringar till förtroendeuppdrag i riksförbundet från medlemmar och föreningar.
- Kongressombud och ersättare väljs på länsföreningens årsmöte alternativt på medlemsorganisationernas möten. Det är ombuden som röstar på kongressen.
- Förbundsstyrelsens propositioner till kongressen för förbättrad verksamhet.

Deltagare och arrangemang

Förbundsstyrelsen kallar länsföreningarna och medlemsorganisationerna till kongress senast 90 dagar innan kongressen. Kongresshandlingar skickas ut senast 30 dagar innan kongressen. Det är riksförbundets stadgar som reglerar olika delar av inför, under och efter kongressen m.m.

Kongressordlista och begreppsförtydligande

I samband med en kongress används många olika begrepp och ord som inte används vanligtvis i vardagligt tal. För att underlätta för ombud och andra intresserade har vi gjort en kongressordlista och med ord- och begreppsförtydliganden. Som är bra att känna till för deltagarna.

Bra att veta om motioner

- En motion ska vara skriftlig och ha inkommit till förbundskansliet senast det datum som förbundsstyrelsen meddelat via aktuell informationskanal så som medlemstidning och nyhetsbrev.
- En motion kan bestyrkas av en eller flera föreningar lokalt eller på länet.
- Förbundsstyrelsen avger ett skriftligt motionssvar på alla inkomna motioner. De föreslår kongressen att bifalla eller avslå motionen (utifrån att-sats) alternativt anse motionen som besvarad (om de anser att det är av vikt men redan pågående).
- Förbundsstyrelsen har inte rösträtt på kongressen, utan bereder och föreslår. Det är ombuden som har rösträtt och tar beslut.

Nomineringar till förtroendeuppdrag i riksförbundet

Alla medlemmar kan påverka vilka som sitter i förbundsstyrelsen och som leder Riksförbundet HjärtLungs arbete mellan kongresserna. Det görs genom att nominera personer till förbundsstyrelsen och förbundsrevisionen. Stadgarna reglerar hur många mandatperioder man kan ha i olika uppdrag. Sista datum för nominering för kongressen 2022 var den 31 november 2021.

Valberedningen tar in nomineringar och förbereder ett förslag till kongressen. För att vara valbar ska man vara medlem i en lokalförening eller medlemsorganisation. Kongressen har att rösta valberedningens förslag eller på övriga nominerade till kongressen.

Val av ny valberedning genomförs på kongressen. Det förbereds av en kommitté som väljs på kongressen. Presidiet kommer att fastställa en tidpunkt under kongressen för när nomineringar till valberedningen ska vara inne. Ombuden väljer sedan en ny valberedning inför nästa kongressperiod.

Kongressombud och ersättare

Vid kongressen 2022 finns 77 ombud. Varje ombud som har varsitt mandat. Ersättare ska gå in i vald ordning när ett ombud lämnat återbud. Ombud och ersättare väljs på länsföreningarnas årsmöten alternativt medlemsorganisationernas möten. En fullmakt för dem ska skickas in till förbundskansliet senast den 30 april före kongressen.

Varje länsförening och medlemsorganisation har två grundmandat. Utöver det finns 21 mandat som fördelas utifrån medlemsantal. Uppgiften om antalet medlemmar baseras på riksförbundets medlemsregister den 31 december, fördelningen av extramandaten sker enligt den så kallad "jämkade uddatalsmetoden."

Att vara ombud på en kongress är ett mycket ärofyllt uppdrag som också innebär att ta ansvar. Varje valt ombud ska förbereda sig och diskutera de olika frågorna med sin styrelse, men väl på kongressen måste ombudet vara beredd att kunna ta till sig ny information utifrån andras inlägg och åsikter. Det kan ge en annan inriktning inför den slutliga omröstningen. Detta kan kännas utmanande men här är det viktigt att komma ihåg att föreningen har valt en person att representera föreningen, man har ett mandat, och därmed finns en tillit till ombudets egna goda omdöme.

Ombudens roll

Ombuden har en viktig roll inför, under och efter kongressen. Både att läsa in material, ha en dialog med medlemmar samt att sprida information efter kongressen.

Ombuden kan ha god hjälp av länsföreningarna att ordna med medlemsträffar efter kongressen för att på bästa sätt sprida de beslut som tagits på kongressen. Efter kongressen kommuniceras besluten i aktuella informationskanaler så som medlemstidningen Status och nyhetsbrev, samt vid andra sammankomster efter att kongressen ägt rum. Kongressprotokollet delges samtliga ombud och föreningar, samt publiceras på Riksförbundet HjärtLungs hemsida.

Ombudens utbildning

Inför kongressen 2022 bjuds alla ombud in till en digital utbildning inför kongressen. För att vi ska förbereda oss på bästa sätt för uppdraget både före, under och efter kongressen.

Förbundsstyrelsens förslag till kongressen för förbättrad verksamhet

Förbundsstyrelsen har möjlighet att lägga egna förslag, sk. propositioner, till kongressen om riksförbundets inriktning och verksamhet. Kongressen behandlar dessa på samma sätt som motioner, det vill säga att de föredras, debatteras och beslutas om av ombuden.

När det gäller motionerna har förbundsstyrelsen i sitt motionssvar antingen föreslagit bifall, avslag eller att anse motionen besvarad. I varje motionssvar finns även en motivering. Kongressen kan välja att gå emot förbundsstyrelsens svar på en motion eller rösta enligt förslaget.

Kongressens beslut är ledande för hela organisationen för den kommande kongressperioden på 3 år. Arbetet leds av förbundsstyrelsen som har förbundskansliet till stöd. Resultat ska sedan redovisas på nästkommande kongress.

Kongresshandlingar och förberedande information

Kongresshandlingarna består av en dag- och arbetsordning samt alla ärenden som ska behandlas på kongressen. Dessa skickas ut i god tid före kongressen till ombuden och föreningarna tillsammans med annan praktisk information inför arrangemanget. Då förhandlingarna genomförs utifrån kongresshandlingarna är det viktigt att ombudet tar del av materialet noggrant innan kongressen för att kunna delta i debatten och vid omröstning.

Handlingar vid ordinarie förbunds-kongress innehåller:

- Förslag till dagordning och arbetsordning.
- Verksamhets-, förvaltnings- och ekonomisk berättelse samt revisionsberättelse för den gångna kongressperioden.
- Verksamhetsinriktning och budgetram för 3 år.
- Motioner (53 stycken till kongressen 2022).
- Motionssvar som behandlats av förbundsstyrelsen.

- Förbundsstyrelsens propositioner.
- Valberedningens förslag.
- Förbundsrevisorernas förslag om auktoriserad revisor.
- Övriga handlingar.

Gäster

Gäster bjuds in av förbundsstyrelsen och brukar vara personer från andra organisationer eller samarbetspartners, nationellt såväl som internationellt. Dessa brukar vanligtvis hålla ett tal under kongressen om de önskar.

Observatör

Förbundsstyrelsen har valt att öppna kongressen för observatörer. Föreningar inom Riksförbundet HjärtLung har då, utöver ordinarie ombud, möjligheten att anmäla observatörer som i mån av plats och på egen bekostnad tillgodoses med hotellrum och måltidspaket. Dessa har inte några mandat under kongressförhandlingarna utan kan endast medverka för att få information och se hur det går till på en kongress.

Hedersledamöter

Vid varje kongress utses hedersledamöter i riksförbundet efter nominering från organisationen eller förslag från förbundsstyrelsen. I organisationen finns det många personer som bidragit mycket till vår patientförenings utveckling, som haft ett starkt engagemang för att förbättra för människor med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom. För att hedra dessa utser förbundsstyrelsen vid varje kongress en eller flera hedersledamöter i riksförbundet. Det finns framtagna riktlinjer för en så rättvis bedömning som möjligt. Sista datum för nominering är 30 april 2022.

Arrangemang och gemenskap

Riksförbundets kongresser genomförs utifrån organisationens värderingar och inriktning. Kostnaderna för ombuden står Riksförbundet HjärtLung centralt för, enligt informationen som anges i samband med kallelse och anmälan. Gåvor i samband med att förtroendevalda avgår regleras enligt Riksförbundet HjärtLungs Policy för gåvor och uppvaktning. Utöver stadgeenliga kongressförhandlingar så är ambitionen att dagarna ska ge inspiration, kunskapsutveckling, gemenskap och trevliga kulturinslag.

Förhandlingar och innehåll på dag- och arbetsordningen

Det som diskuteras och beslutas om på en kongress kallas för kongressförhandling. Det består av de punkter som anges på dagordningen för kongressen. Det finns flera fasta punkter som en ordinarie kongress alltid ska behandla, det regleras i riksförbundets stadgar.

Arbetsordningen bestämmer utifrån vilka regler mötet ska hållas, exempelvis vad som gäller vid omröstning. Både förslag på dag- och arbetsordning finns i

häfte 1 i kongresshandlingarna och fastställs i början av kongressen. Det är en mötesordning för plenum och kan komma att justeras vid behov.

Presidiet

Två personer ska väljas till mötesordförande för kongressen. De turas om att vara huvudansvarig mötesordförande för kongressen. De är tilltalade i förväg och är väl förberedda och föreningserfarna personer. De assisteras av ett sekretariat som också väljs av kongressen. Tillsammans utgör det ett presidium.

Rösträtt och rättigheter inför beslut

Kongressens ombud har yttrande-, förslags- och rösträtt och varje ombud har en röst som kan användas vid varje fråga på dagordningen inför att beslut ska tas. Fullmaktsröstning är inte tillåten.

För att presidiet ska kunna veta vem som har rösträtt fastställs en röstlängd i samband med kongressens inledning. Den justeras efter hand. Röstlängden är en fullständig förteckning över de ombud som registrerats in sig på plats för deltagande på kongressen och som lämnats till presidiet.

När en fråga behandlas på dagordningen och debatten går mot sitt slut kan det gå till så här:

- Mötesordföranden börjar med att fråga kongressen *om kongressen är redo att gå mot beslut?*
- Ombuden svarar då ja eller nej. Om svaret är nej fortsätter debatten.
- Om ombuden svarar ja, kan då mötesordförande börja med att genomföra *omröstning med acklamation*. Det innebär att mötesordförande ställer de olika förslagen mot varandra, allt sker i plenum.
- Ombuden svarar då ja till det förslag som ombudet vill lägga sin röst på.
- Kongressordföranden gör då en bedömning på vilket förslag man anser fått flest röster.
- Anser ett ombud att detta är felaktigt kan *votering* begäras. Då sker en omröstning och ombuden röstar med hjälp av en mentometer.
- Mötesordförande uppskattar vilket förslag som har vunnit utifrån det, resultatet publiceras på storbildsskärm.
- Anser ett ombud att mötesordförandes bedömning av omröstningen inte stämmer så kan en sluten omröstning begäras och genomföras.
- Om sluten omröstning uppstår använder man sig av mentometern. Resultatet publiceras inte synligt. Därefter räknas rösterna av rösträknarna. När kongressen slutligen har ett resultat och ett beslut så klubbas det i plenum av mötesordförande.

- Om ett ombud ändå är missnöjt med ett beslut kan denne visa detta genom att *reservera sig i frågan*. Det måste inkomma till presidiet skriftligen innan kongressens avslut och biläggas protokollet.

Kongressens beslut – ledande för hela organisationen

Det är ombuden som har rätt och mandat att fatta besluten på kongressen. Förbundsstyrelsens ledamöter, ersättare, revisorer och valberedning liksom riksförbundets chefstjänsteman samt ledamöter av styrelsen utsedda organ har yttrande- och förslagsrätt. Övrig anställd kanslipersonal har yttranderätt.

Beslut i sakfråga tas i enkel majoritet. Vid lika röstetal har tjänstgörande mötesordförande i presidiet utslagsröst. Vid ändring av stadgar behövs 2/3 majoritet. När kongressen är avslutad så är alla besluten ledande för hela organisationen. Det vill säga för riksförbundet, läns-, lokal-, samt medlemsorganisationer tillsammans. Kongressen kan besluta om när ett beslut ska börja, gälla beroende på olika praktiska anledningar. Detta ska anges i kongressprotokollet.

Föreningsdemokrati

Riksförbundet HjärtLung bildades 1939 och finns över hela landet.

Vår patientorganisation är också en medlemsorganisation. Det är av stor vikt att vi därför värnar om den demokratiska process som står bakom kongressens genomförande. Att medlemmarna är med och påverkar inriktningen för vår organisation och att en majoritet beslutar i frågor. Medlemmarna i lokal-föreningarna väljer representanter till länsföreningens årsmöte (alternativt hos medlemsorganisationen) som i sin tur väljer ombud till kongressen.

Motioner och nomineringar till förtroendeuppdrag kan lämnas av alla medlemmar. Processen vilar på den enskilde medlemmens engagemang som sammansluts via förbunds-kongressen.

Läs mer om kongressen och om vårt aktuella arbete i Riksförbundet HjärtLung [på hemsidan](#).

Kongressordlista och begreppsförtydligande

- **Acklamation.** Att rösta med acklamation betyder att du som kongressombud röstar genom att högt säga ”ja/nej” till beslut. Acklamation används som regel alltid när det inte finns några motförslag.
- **Ajournering.** Att ta en paus i mötet är att ajournera mötet. Pausen ska vara tidsbegränsad.
- **Arbetsordning.** Den bestämmer utifrån vilka regler mötet ska hållas.
- **Begära-ordet-lapp.** En lapp som lämnas ifylld till mötespresidiet när ombud vill tala i talarstolen i plenum.
- **Behörigt utlysande.** Stadgan säger att kallelsen ska sändas ut till organisationen senast 90 dagar innan kongressens öppnande. Kongressen beslutar om de anser att detta har skett i stadgeenlig ordning.
- **Byte av ombud.** Den person som inte längre ska vara ombud ska ge sitt röstkort/nummerlapp till sin efterträdare samt meddelar det till presidiet som justerar röstlängden. Kräver också att man byter namn vid nästa justering av röstlängden.
- **Dagordning.** Den styr vilka frågor som ska tas upp på kongressen.
- **Förhandling.** Debatt och diskussion i plenum.
- **Justering av röstlängd.** Det görs för att man ska veta vilka det är som har rösträtt vid tillfället. De som ska vara injusterade, alltså vara aktiva i plenum.
- **Justerare.** Kongressen väljer tre personer som ska justera det färdiga protokollet.
- **Mandat.** Det antal röster som länsföreningarna har under kongressen.
- **Motion.** Ett förslag till kongressen som väcks av en enskild medlem eller en förening. Beslut tas utifrån motionens att-sats.
- **Motionssvar.** Förbundsstyrelsen är skyldig att lämna ett yttrande över inkomna motioner. Om vad styrelsen rekommenderar kongressen att besluta om.
- **Mötesordförande.** Ordföranden för kongressen, det kan vara två personer som delar på uppgiften. Har utslagsröst vid lika röstetal.
- **Observatör.** Deltagare på kongressen men utan rätt att delta i beslut.
- **Ombud.** De som har rösträtt på kongressen, de väljs på länsföreningens årsmöte eller medlemsorganisationens möte. De kan ha en ersättare vid frånvaro.
- **Ordningsfråga** Det kan väckas under mötet om uppkomma frågor som har med praktiska arrangemanget att göra. Ordningsfråga bryter sakdebatt och behandlas direkt. Ordningsfråga kan gälla streck i debatten, talartid, ordningen under mötet eller andra organisatoriska frågor.
- **Parentation.** Minnestal för bortgångna medlemmar och förtroendevalda vilket hålls av förbundsordförande i samband med kongressens öppnande.
- **Plenum.** Förhandlingar sker i plenum under kongressen, det innebär att alla samlas i kongressalen för att fatta beslut.

- **Presidium.** Mötesordförandena och mötessekreterarna utgör detta.
- **Proposition.** Förslag från förbundsstyrelsen.
- **Propositionsordning.** Ordning i vilken yrkanden ska behandlas under mötet och som föreslås av mötesordföranden.
- **Protokoll.** Det förs i form av ett beslutsprotokoll för kongressen.
- **Redaktionsutskott.** Tre ledamöter utses av kongressen för att ta fram ett kongressuttalande efter förslag från förbundsstyrelsen.
- **Replik.** När ombud blivit tilltalad med namn i sakdebatt i plenum (apostroferad) kan denne begära replik. Replik ges direkt och bryter talarlistan men ges ofta sparsamt och ska hållas mycket kort. Replik ska inte öppna debatt utan bara förtydliga eller svara på tilltalet.
- **Reservation.** Om ett ombud är missnöjd med ett beslut kan denne visa detta genom att reservera sig i frågan.
- **Röstlängd.** Den består av en lista med alla ombud som har rösträtt under kongressen.
- **Rösträknare.** Tre rösträknare som räknar rösterna efter omröstning. Om dessa även är ombud ska mötet ajourneras.
- **Rösträkning.** Votering sker med hjälp av en mentometer som visar en digital bild på resultatet. I rösträkningen kontrolleras resultatet av rösträknare.
- **Förbundsstyrelsen (FS).** Förbundsstyrelsen är vårt verkställande organ för kongressens beslut under kongressperioden. Styrelsen består av förbundsordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande som bildar ett arbetsutskott (AU), samt sex ledamöter och fyra ersättare.
- **Ordningsfråga (Streck i debatten).** Ordningsfråga som kan väckas av ombud då denne tycker att debatten har dragit ut på tiden och börjar gå i cirklar. Efter det att streck i debatten begärts justeras yrkandena och de som vill får sätta upp sig på talarlistan. När strecket är satt i debatten kan inga fler sätta upp sig på talarlistan.
- **Sekretariatet.** Tre personer väljs till kongressekreterare.
- **Valberedningen.** De förbereder valet och förslag av förbundsstyrelse samt förbundsrevisor. De väljs under kongressen för nästa kongressperiod och består av en ordförande och fyra ordinarie ledamöter samt två ersättare.
- **Förbundsrevisor.** Kongressen väljer två ordinarie förbundsrevisor, samt två revisorsersättare. Dessa ska för kongressens räkning granska riksförbundets verksamhet i förhållande till stadgan och kongressens beslut för den gångna kongressperioden utifrån de givna ekonomiska förutsättningarna.
- **Votering.** Omröstning med hjälp av en mentometer, där mötesordförande uppskattar vilket förslag som har vunnit. Mentometer används även vid slutet omröstning.
- **Yrkande.** Ett förslag till kongressen att ta ställning till. Att bifalla eller avslå ett förslag.